

Zdravíme pana
F. JOCHA
Illinois

30 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

DENNÍH LASALET

(USPS 092670)

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

ÚTERÝ 26. ČERVNA 1990 - Čís. 44

TUESDAY, JUNE 26, 1990

Časy se mění

Slaviček - RFE

Praha se opravdu vrací nad Seinou a to nejen proto, že vlaky a letadla z Paříže směrem k Vltavě patří v posledních několika měsících k vyhledávaným turistickým cílům. Už se musí dokonce rezervovat. Ale nejde ani o to, že diplomatická výměna mezi Československem a Francií je v posledních dnech značná. Jde mi v podstatě o velmi malý detail. Pařížská televize už několik dnů přidává do svých meteorologických zpráv rovněž zprávu o pražském počasí. Před tím se evropské předpovědi léta letoucí zastavovaly u Vídně a v nejlepším

případě u Varšavy. Tahle maličkost mně znovu přišla na mysl při návštěvě pařížské novinářské školy, která velmi intenzivně jedná o přijetí hned několika stážistů pro letošní léto. Československo se tak pomalu dostává z onoho všeobecného pojmu východní země a dostává svou vlastní, osobní tvář. Nejde tady jen o úspěchy Milana Kundery, jehož kniha Nesmrtelnost patří už několik týdnů k francouzským bestsellerům, ale jde tu třeba o uznalý potlesk pro Teodora Pištěka, který dostal za výpravu a kostýmy pro film Miloše Formana Wal-

Pokračování na str. 2

Sociální poměry v Sovětském svazu

Antonín Mešťan - rfe

Všeobecně známá marxistická poučka tvrdí, že politika je výslednicí ekonomických a sociálních poměrů ve společnosti. Pod tuto poučku se ostatně mohou podepsat i zapřísaahlí antimarxisté - a to tím spíš, že na tuto banální moudrost se přišlo dávno před Marxem. Přitom se zdá, že právě země, které mají marxisticko-leninské vedení, ignorují platnost této poučky.

Jde-li o ekonomické poměry v komunistických zemích, zejména v Sovětském svazu, není třeba provádět dlouhé analýzy: stačí se podívat do obchodů v těchto zemích a hned je jasné, že politické rozhodování tamních vlád má velmi malý prostor. Nedostatek málem všeho spotřebního zboží nutí například sovětskou vládu zabývat se problémy, kterých se americká, západoněmecká či švýcarská vláda vůbec nemusí všimnout.

Pokud jde o sociální poměry v Sovětském svazu, je situace pro pozorovatele daleko nesnadnější. Pravdu se dovídá i sovětská vláda jen s obtížemi, protože ideologicky zabarvená a velmi nespolehlivá sovětská statistika neposkytuje dostatečný obraz sociálního vývoje

Pokračování na str. 7

Ozbrojené příměří stále pronásleduje obě Koreje

John J. Metzler

Spojené národy. - Pro americká a jihokoreánská vojska hlídané demilitarizované zony (DMZ), korejský konflikt jako by nikdy nekončil. Vichry studené války stále smetají holou a hornatou zem, kde politické postoje stále vyvolávají padesátá léta.

Většina mladých vojáků podél opevněné, 155 mil dlouhé čáry, která rozděluje severní a jižní Koreu, nebyla ještě ani na světě, když komunisté ze severní Koreje napadli jižní Koreu v časných hodinách 25. června 1950. Co se stalo známým jako korejská válka, byla vlastně válečná operace Organizace spojených národů, jíž se účastnily země tak různé, jako Spojené státy, Kanada, Turecko a Jižní Afrika, které poslaly svá vojska do Koreje, aby obnovila čáru příměří. Když v roce 1953 tato operace končila, více než 40 tisíc Američanů bylo zabito a asi 8 tisíc bylo postrádáno v akci (MIA) až do dnešního dne.

O čtyřicet let později, až po uši ozbrojený mír převládá na třicáté osmé rovnoběžce, nepohodlné to hranici, která rozděluje zarputilé komunisty ze severní Koreje od demokratického jihu. Je-li rostoucí

Pokračování na str. 3

Ministerský předseda Brian Mulroney přijel v sobotu do Ottawy, aby v televizí přenášeném prosluvu informoval Kanadany o nezdaru dohody Meech Lake.

Na vlastním pohřbu

Jožka Staněk

Počátkem června se sešli v Moskvě představitelé zemí Varšavského paktu, který "slavil" 14. května 1990 35. výročí založení. Iniciativu Sovětského svazu uvítali tehdy nohsledové ve vládách Bulharska, Polska, Rumunska, Československa, Maďarska, Východního Německa a Albánie. Nový pakt měl být odpovědí na západní alianci NATO, která existovala již od r. 1949. Hlavně však, co tehdy Moskvu vyprovokovalo k iniciativě, byla pařížská úmluva západních mocností, na jejímž základě mohlo být Západní Německo přijato do paktu NATO.

Varšavský pakt byl uzavřen na 55 let, tedy do roku 2010. První trhlinu utrpěl v r. 1968, kdy z paktu (nikoli na základě okupace ČSR)

Pokračování na str. 2

Venezuela a její problémy

RFE Mr. Jezdinský

Benzin do auta stále ještě stojí jen asi 6 amerických centů za litr, což je světový unikát, který má na druhé straně na svědomí, že země s tolika problémy nemá problém být pustošena auty. - Hovořím o Venezuele, stále nejbohatší zemi Jižní Ameriky, v níž v rámci dovolené ročně strávím pár dnů a mohu tak napřeskáčku pozorovat zdejší společenský vývoj.

Laciný benzin je tím posledním, byť asi ne tím nejlepším dobrodiním, které této zemi zbývá. "A přitom nikoli natrvalo", jak řekl venezuelský prezident Carlos Andres Peres. To je vlastně staro-nový prezident. Byl jím už v letech 1974 až 1979, kdy si

Pokračování na str. 8

mont v neděli 4. 3. večer velice záviděnou francouzskou filmovou cenu totiž Césara. Jeho vyznamenání ohlásil ze scény americký herec Kirk Douglas, který si při téhle příležitosti před milióny francouzských televizních diváků uznale vzpomenu na svého přítele Miloše Formana. K silným bodům nového francouzsko-československého kulturního zeměpisu patří ale třeba i nedělní návštěva Bohumila Hrabala ve městě Nantes, kde mu totiž místní knižní veletrh předal cenu za nejoblíbenější román. Pro ty, kteří znají situaci na francouzském knižním trhu, je mimoparisázké uznání středoevropského spisovatele událost nevídaná. Východní konkurence je totiž ve Francii dnes velice tvrdá. Proto je také třeba pozdravit iniciativu univerzity z Grenoblu, která připravuje setkání 80 profesorů z Polska, Sovětského svazu a z Československa, kteří by měli francouzským studentům přiblížit novou vizi naší Evropy. České a slo-

venské demokratické spolky v Paříži zase upřímně doufají, že slib, daný Čestmírem Císařem, zvláštním československým velvyslancem při jeho nedávné návštěvě v Paříži, bude brzy splněn proto, že v pařížské Latinské čtvrti bude znovu otevřen Masarykův dům, oblíbené československé kulturní středisko, které vzalo za své v roce 1948, díky Gottwaldovu únoru. Rychlost českých kulturních změn v Paříži, bude pochopitelně záviset ve velké míře na osobě nového československého velvyslance. Ve Francii tohle jmenování očekávají ještě před koncem března. Nový velvyslanec totiž měl doprovázet pana prezidenta Václava Havla při jeho prezidentské návštěvě Francie 20. března. A za sebe si nakonec dovolím velice skromně doufat, že půjde o někoho, kdo umí dobře francouzsky. Myslím si totiž, že si to dobré jméno Československa v dnešní Paříži více než zaslouží.

Na vlastním . . .

vystoupila Albánie, která se přimkla k rudé Číně, jejíž vedení se prohlásilo za nejleninštější a obvinilo Sovětský svaz ze slabosti vůči "třídílnému nepříteli".

Radikální změny v bývalých lidových demokraciích se obrazily pochopitelně i při červnovém jednání v Moskvě. Závěrečný bod smlouvy říká, že pakt může být ukončen dříve za předpokladu, že bude uzavřena kolektivní dohoda mezi Východem a Západem. Ale dnešní představitelé vlád ze střední a východní Evropy nemají trpělivost čekat. Lothar de Maiziére z východního Berlína pracuje na rychlém sloučení ze západní části země; Havel a Tadeusz Masowiecki, polský premiér vyšly ze Solidarity (komunisté v Polsku dostali ve volbách 0,22 procent hlasů oproti 13,6 procent v Československu), a jejich kolegové z Rumunska a Maďarska projeví přání Varšavský pakt rozpustit. Maďarsko chce vystoupit ještě tento rok a Československo do konce roku příštího. A kdo tedy zbude?

Pro vedoucí hlavy států, které si určily cestu k demokracii, jsou Marx, Engels a Lenin nenáviděné symboly uzurpátorské moci prováděné Stalinem a Brežněvem, a jejich touhou a úmyslem je tato jména odstranit z podvědomí lidí. To je co se týká ideologie. Vojensky je Varšavský pakt obrem na hliněných nohách. Nikdo z Československa, Bulharska či Maďarska nebude střílet na Západ - a Východní Německo je jednou nohou v organizaci NATO.

Jednání se tedy zaměřilo na otázku, jak - pokud možno se slávou - spolek rozpustit. Gorbačov nabídl novou alternativu: samostatnost států v jednání, jen vojenské vedení v sovětských rukách. Ale i to je pro většinu členů nepřijatelné řešení. A to ví i Gorbačov. A proto dal prezidentovi Havlovi, který dle pravidel letos shromáždění předsedá, rok času na to, aby "něco vymyslel".

Čas nám ukáže, zda za rok bude ještě Varšavský pakt vůbec existovat.

zprávy ZE SVĚTA

MOSKVA - SSSR

Gorbačov dozal, že může ztratit své postavení v komunistické straně na zasedání národního kongresu strany, který se má konat asi za 14 dní. Poznámky byly jeho odpovědí ke kritice stoupenců radikální linie na schůzi ruské komunistické strany. Kolují spekulace, že Gorbačov se může vzdát svého postavení tajemníka strany a soustředit se na své povinnosti prezidenta Sovětského svazu.

PRETORIA - Jižní Afrika

Organizovaný komunismus v Jižní Africe opět žije. Komunistická strana oznámila, že příští měsíc začne opět svou činnost po čtyřiceti letech neustálého ukrývání se v podzemí. Generální tajemník strany oznámil na první tiskové konferenci strany v Jižní Africe od roku 1950, že její vedení bude veřejně představeno na shromáždění, které se bude konat v černém okrese Johannesburgu v Soweto. Mluvě o ústupu komunismu ve východní Evropě, Slovo řekl: "Komunistická strana, která je hodná svého jména, nemůže ústavně zajistit svou vedoucí roli, musí si ji denně zasloužit".

zprávy AMERICKÉ

HUNTSVILLE - Alabama

Prezident Bush přerušil dialog Spojených států s PLO z důvodů jejich spojení s pokusem teroristického útoku, který se udál minulý měsíc. Avšak v několika bodech tiskové konference, prezident Bush zdůraznil cenu rozmluv, které měly Spojené státy s PLO a řekl, že přispěly ke zmenšení napětí na Středním Východě. Dodal, že Spojené státy jsou připraveny obnovit jednání k rozmlouvám "kdykoliv", jakmile PLO jasněji odsoudí útok z moře na Israel a potrestá ty, kteří byli za něj zodpovědní. Dali jsme PLO dost času, aby se mohla zabývat tímto problémem". Členové kongresu prohlásili, že vítají jeho rozhodnutí.

NEW YORK - N. Y., USA

Vůdce jedné části jihoafrických černochů, Mandela, přijel do New Yorku a začal svou dvanáctidenní návštěvu osmi měst Unie. Během uvítacích ceremonií jedenasedmdesáti letý Mandela žádal o pokračování hospodářských sankcí proti své rodné zemi a dal své díky svým americkým stoupencům a partizánům. Zatím v Alabamě Bush znovu opakoval, že sankce proti Pretorii nebudou zrušeny, pokud určité podmínky nebudou splněny - včetně propuštění politických vězňů.

WASHINGTON, DC. - USA

Dům zástupců odmítl navržený ústavní dodatek, který zakazoval zneuctění americké vlajky. Toto rozhodnutí se zdálo být nepravděpodobné, když Nejvyšší soud zrušil před několika dny federální ochranu vlajky. Zákodárci sice volili v poměru 254-177 pro přijetí ústavního dodatku, ale počet hlasů nestačil; chybělo 30 hlasů nutných k získání dvoutřetinové většiny.

WASHINGTON, DC. - USA

Na palubě letadlové lodi Midway, nacházející se ve vodách blíže Japonska, vypukl požár, který trval několik hodin. Ohněm bylo poraněno 16 námořníků, kteří se snažili nalézt dva chybějící muže. Tak zní zpráva ministerstva námořnictví. Jde o druhý vážný případ a neštěstí od té doby, kdy serie podobných případů byla zodpovědná na podzim loňského roku za životy čtrnácti lidí. V důsledku těchto událostí veškeré operace amerického loďstva byly přerušeny v listopadu loňského roku na dva, aby bylo lze provést inspekci lodí.

ZE SVAZU ČS. SVOBODNÝCH SPORTOVců V ZAHRANIČÍ

Výkonný výbor Svazu čs. sportovců zdraví VII. slet československého sokolstva v zahraničí který se koná 5-9 července 1990 v Paříži ve Francii. S povděkem a radostí přijímá zprávu o ustanovení "SOKOLA" po tolika letech útlaku a pokoření v naší rodné vlasti a přeje vám plný zdar a úspěch!

Czechoslovak Daily Herald

DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402

TEL.: (708) 749-1811 and 749-1898

Second class postage paid at Berwyn, Illinois

Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$25.00	6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$80.00	\$42.00	12 months \$100.00	\$52.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS in US Dollars

3 months \$ 38.00	\$22.00
6 months \$ 70.00	\$35.00
12 months \$125.00	\$63.00

It now lasts up to five years longer.

Americans live longer nowadays. Up to five years longer, says one study, than in 1970. One reason is that people know more about reducing their risk of heart disease. And we've helped. This year the AHA will invest more than \$70 million in cardiovascular research and organize 2.7 million volunteers to go out and spread the word. To learn more, call or write your nearest American Heart Association.

American Heart
Association

Ozbrojené příměří . . .

uvolnění mezi Spojenými státy a Sovětským svazem, jakož i politické jaro ve východní Evropě, politická pohoda v Koreji je stále bičována studeným arktickým větrem politiky Pyongyangu. Politické navázání přátelských styků mezi oměba Korejemi pohybuje se rychlostí ledovců. :! tisíc amerických branných sil v jižní Koreji podél DMZ a na leteckých základnách dále k jihu, a s dvěma miliony mužů na obou stranách hranice jsou části největší zemi světa. Malé městečko Pnamunjan, místo, kde bylo podepsáno příměří a kde občas podél hranice, která rozděluje dvě strany jednoho národa. Navštívíte-li Seoul, moderní hlavní město jižní Koreje, hostitelé letních olympijských her v roce 1988, nelze než se zamyslet nad nezbytným "co když"?

Modrý dům, sídelní místo koreánských prezidentů, leží tak blízko DMZ jako asi Bílý dům je vzdálený od washingtonského letiště Dulles. Rozsáhlá severní předměstí Seoulu jsou v dosahu dostřelu děl severní Koreje. Infiltrační tunely jsou nacházeny pravidelně v nepřijemné blízkosti strategických bodů. Avšak současné protivládní nepokoje rozšiřují se z mnohých korejských univerzit, což vypadá jako "Oslava jara". V roce 1987 demonstrace donutily autoritativní vládu Chun Doo-hwana, aby povolil ústupky, které později, v týž roce, vedly k volným a slušným volbám. Vzpor vládě prezidenta Roh Tae-woo, který byl svobodně zvolen i podle těch nejkritičtějších měřítek, někteří jihokoreánské studenti nechtějí nic jiného, než svrhnout zavedený pořádek a odvolání amerických branných sil. Pravděpodobně toto jest největší ironií prosperující společnosti, kde poměrně daleko větší procento studentů jde z vyšších škol na univerzity, než ve Spojených státech, nebo které se pyšní jedním z nejvyšších životních standardů v Asii. Socio-ekonomický úspěch jižní Koreje je důsledkem tvrdé práce a přičinlivosti lidí, kteří vyrostli pod ochranným obranným štítem U.S.-ROK obranné smlouvy.

Jižní Korea se stále těší ze slávy olympiady v Seoulu a řetězu diplomatických úspěchů, z nichž ne nejmenším byla schůzka mezi Rohem a Gorbačovem v San Francisku. Severní Korea zůstává stále více a více izolována, ale ne méně nebezpečná. Vzpor tomu všemu Roh stále musí rozluštit neuspořádanou politickou situaci doma a skutečnost dobře ozbrojeného bojového režimu, který se nachází pouhých několik hodin jízdy z centra Seoulu. Některé věci se nezměnily na Koreji od roku 1950.

Prel. J. M.

Mladí lidé se shromažďují na Karlově mostě a přidávají živý efekt k třiceti sochám podél jeho rozpětí

Novinky ze světa techniky

RFE

Ve Furstenfeldbrucku, v okresním městě poblíž Mnichova, byla uvedena do provozu elektrárna, integrovaná s teplárnou a s vytápěným městským plaveckým bazénem. Jako palivo používá zemní plyn, který z klasických zdrojů energie nejméně zatěžuje životní prostředí zplodinami hoření. Avantgardní spojení tří funkcí do jednoho objektu umožní využít energie se zatím snad nejvyšší účinností - na 91 procent. Při oddělené výrobě elektřiny a tepla se nesmyslně ztratí 38 procent energie tepelným vyzařením, což znamená účinnost jen 62 procent. Vtip nového řešení spočívá v tom, že teplo vzniklé provozním zahříváním generátorů elektrického proudu, které se normálně nijak nezužítkovává, se akumuluje a vyhřívá se jím připojený plavecký bazén.

Jiné také netradiční řešení vyhřívání plaveckých bazénů v Bavorsku již několikrát použité: tepelná energie vznikající pasteurizováním teploty minimálně 85 C, se musí rychle ochladit, aby v něm znova nevznikaly choroboplodné zárodky. Jak? Předá svou tepelnou energii chladnější vodě plaveckého bazénu ve výměníku! Bazén je tedy vytápěn z mlékárny, která ušetří energii za umělé zchlazování mléka. Řešení oboustraně výhodné, jen mlékárna musí být poblíž.

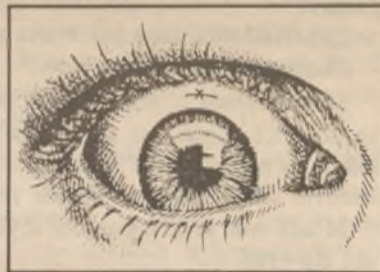
Americká firma McDonnell Douglas testuje v arizonské poušti nový typ vrtulníku bez ocasní vrtule. Vliv hlavního rotoru -

kroutící moment vzniklý stlačováním vzduchu šikmo na záď vrtulníku - se obvykle kompenzuje buď druhým protiběžným hlavním rotorem nebo pomocnou vrtulí na konci trupu, jinak by se vrtulník roztočil kolem osy rotoru. Nyní se zkouší systém třetí: vyrovnávání stability stlačeným vzduchem, který dodává pomocná turbina do dvou výdechů. Jeden, přibližně v prostředku ocasní části dole slouží k odtržení vzduchové vrstvy stlačované hlavním rotorem záď, která vyvolává kroutící moment. Druhý výdech na konci trupu řídí natáčení se helikoptéry. Předností nového řešení má být podle výrobce zlepšené ovládání stroje a hlavně: sníží se hluk a náklady na údržbu.

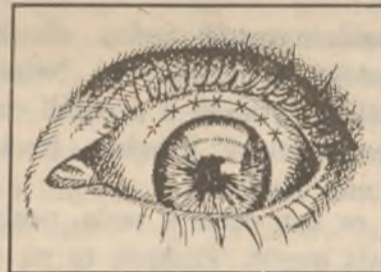
*

Západoněmečtí konstruktéři vyvinuli v Lubecku nový skafandr pro práci ve velkých mořských hloubkách. Na rozdíl od stávajících skafandru umožňuje ještě ve třista metrové hloubce plných 75 procent pohyblivosti - vztaženo na pohyblivost bez skafandru. Pomocí dvaceti kloubových spojení je zachována hybnost paží a co je důležité - potápěč může otáčet trupem a dokonce jej ohýbat. Skafandr je vytvořen z hliníkových slitin, je pevný, což umožňuje používat dýcí směsi pod normálním atmosferickým tlakem. Tím pádem odpadá i přizpůsobování se potápěčů změnám tlakovým podmínkám, aby u nich nevypukla tzv. Kesonová nemoc, která pro extrémní hloubky trvala dny, dokonce týdny.

Jeden steh stačí

Dnes jeden steh

oproti dřívějším více stehům

Desnick Eye Center vám nabízí nejdokonalejší techniku při operaci očních zákalů (kataraktů)

Když se jedná o operaci kataraktů (šedý oční zákal), máte na vybranou.

Desnick Eye Center nyní nabízí techniku s jedním malým řezem, který vyžaduje pouze jeden steh místo obvyklých sedmi nebo osmi.

Jeden steh znamená, že budete tak dobře vidět, abyste mohli řídit auto hned 24 hodin po operaci. Znamená to, že můžete znovu cestovat, sledovat své záliby jako kuželky nebo šít téměř okamžitě. Normální činnost za pár dní - ne týdnů nebo měsíců - po operaci nejpokročilejší moderní technikou.

Operace kataraktu jedním stehem vám

nemusi dělat starosti.

A Desnick Eye Center vede proto, že dělá tuto techniku každému přístupnou. Zavolejte nás a zajištěte si datum na prohlídku očí nebo přejete-li si další informace, požádejte o naši videopásku "Vysvětlení operace kataraktů s jedním stehem" ("Explaining One Stitch Cataract Surgery") zdarma. V DESNICKOVÉ OČNÍM STŘEDISKU STAČÍ JEDEN STEH.

Specifickou operační techniku určí oční lékař.

DESNICK EYE CENTER
TOTAL EYE CARE AND CATARACT SURGERY CENTER

312-282-6840

800-228-0020

Transportace zdarma
Akceptujeme sazby Medicare

3101 N. Harlem Avenue
Chicago, IL

5241 S. Cicero Avenue
Chicago, IL

1225 S. Michigan Avenue
Chicago, IL

8246 Hohman Avenue
Munster, IN

**ZAŽEJTE NÁS VIDEOPÁSEK
O OPERACI
S JEDNÍM STEHEM**

Dialog

Jára Kohout

Všechno je možné vyřešit dialogem. Dialog je nyní doporučován v celém světě. A po právu. Někdo je pro, jiný je proti. Musí se dohodnout rozhovorem. Na facky je času dost. Kdo umí mluvit, musí tomu, kdo neumí mluvit všechno rozmluvit. Kdo umí křičet, ten si vyřve nemožné věci, zvláště když má k tomu uličnický mikrofon s amplionem. Je mnoho stran. Aby jich bylo méně, to mohou zařadit jenom dialogy. Stranici se musí domluvit mezi sebou. Uprchlíci s těmi co zůstali. Provinilci a neprovinilci musí dát hlavy dohromady. Ti z roku 48 se musí domluvit s těmi z roku 68. Vzduchem létají věty: "Vy chcete být ve vládě? Právě proto, že jste tady zůstal, tak nevíte jak demokracie vypadá". "A vy nám chcete vládnout? Jste starý utečenec a neznáte naše domácí poměry!" "Co jste vůbec na Západě dělali?" "A co vy jste doma dělali? Jaké jste měli záhadné důvody, že jste neutekli?" "My jsme doma úpěli a vy jste na Západě pěli!"

Je to zamíchané a dá to fušku, než se všechno vyjasní. Od toho je tu dialog. Máme Spojené národy. Polovina členů tam chodí pro mír a polovina se tam chodí vyspat.

Japonci ovládají průmysl, že si nikdo jiný ani nevrzne. Mluvte s nimi, když nikdo japonsky neumí.

Zaměstnavatelé vedou dlouhé dialogy se stávkujícími. Někdy ti mají se vytahují a nechťejí uzнат demokratické jednání. Nechťejí uzнат většinu.

Ti co byli dříve u vesla, nechťejí vesla pustit. Prohráli to na celé čáře a myslí si, že nikdo s nimi nehne. To bylo za dob diktátora a na diktátora dialog neplatí. Když se jeden dialog nepovede, trpělivě zahájí hned jiný!

"Samo se nic nepodá, když není dohoda. Dialog je vždycky dobrý na ty prcky i na obry". Je dobrý na pravičáky, levičáky, syčáky a nesýčáky. Velmi těžký je dialog mezi chytrým a hloupým.

V letadle z Prahy do Bratislavy sedí dva muži navzájem si sympatičtí. Dají se do řeči: "Víte co? budu vám vyprávět vtipy". Povídá první. "Znám spoustu nových, výborných anekdot". "Jó?" Ošívá se ten druhý. "Ale to nebude tak lehké. Já jsem totiž byl léta a léta v Plzni... zástupcem náčelníka STB". "Ale co by!" Povídá první. "Já je budu říkat pomalu a třeba dvakrát".

Nejlepší je s každým zahájit dialog. Jenom né mlčet! Už před mnoha léty československý ministerský předseda Antonín Švehla - on byl agrárník - říkal: "Mluvit, 'Dialog musí být! Mluvit, mluvit! Jen volové spolu nemluví".

VÁCLAV BENEŠ
TŘEBÍZSKÝ

Pokračování z min. čtvrtka

královna Dagmar

Tri plavci naklonili se k sobě a něco si pošeptávají.

"Znáte-liž ho?"
"Známe, Niklote!"
"Kdo to?"
"Rytíř Estrichson..."
"Co tu chce?"
"Jede si asi pro nevěstu!"
"Do slovanské země?"
"Už se znají spolu dlouho..."
"A kde nevěsta?"
"Dcera starosty bukovského..."

Potom klesly luky rázem zase k zemi, lodice dánské přistály u břehu a mladý rytíř uklonil se před Niklotem, oznamuje mu své jméno.

Niklot si prohlíží mladého Dána se zalíbením.

"Pozveš-li mne na svatbu?"

Niklot se za této otázky i pousmál; ale úsměv se mu vráskovitým obličejem jen zakmitl. Odletěl rychleji, než když větříček perutí svou lehounce o tvář zavadil.

Sokol na rameni vojvodově také křídly zatřepetal.

"Či jsi syn - mluv!"

Niklot vzal mladého muže za obě ramena a zahleděl se mu do tváře, jako by chtěl již napřed vyčíst.

"Jsem synem otce, v jehož žilách krev knížecí!"

Mladý rytíř se chystal již na cestu:

Polovička lodníků stanula zatím také na pevné zemi.

Niklot se však před dánského ženicha postavil tváří v tvář a s očima do očí.

"Ani o krok dále, chlapče!"

"Ty se opovažuješ pohanět mne - ty pohanský otroku?"

Mladý rytíř tasil meč. Niklot chtěl ocel zachytit rukou, ale nepodařilo se mu to, ocel vjela mu již do krzna mezi žebra... Čerstvá vojvodova krev zbarvila mladistvý rytířův obličej... Niklot klesl potom k zemi, ale zůstal přece polovzpřímen.

Mezi Bodrci i Dány zavládlo na několik okamžiků hrobové ticho.

Rytíř Estrichson se také poněkud zarazil; ale když chtěli Dánové s čeledí Niklotovou se srazit, hovořil již temným hlubokým hlasem zraněný vojvoda... Zvukem tohoto hlasu stydla všem v žilách krev.

"Víš-li, na koho jsi tasil ocel? - Nešťastný chlapče? - Víš-li, koho krev vstříkla ti do tváří?"

Mladistvý rytíř zbledl jako bělavé pěny, jež se tvořily na blízounkých vlnách.

"Jsi Prislavův syn... Já tě jakživ neviděl, jakživ jsem o tobě neslyšel, ale poznal jsem tě hned - prvním rázem - a víš; kdo Prislav?"

"Syn Niklotův, jenž byl v této zemi před léty křizetem."

"A jehožto krev na tvé oceli!"

Starý vojvoda si potom opět bílou hlavu o ruku a zahleděl se do země. Začala se mu znenadání hlava točit, před očima dělala se mu obrovská kola a hrud' jeho oddechovala, jako by každým okamžikem roztrhnout se hrozila.

Mladý muž se k vojvodovi shýbá, sahá mu na čelo, dívá se mu do tváří...

"Hlavu Niklotovu poslal Jindřich Lev darem králi Valdemarovi, aby ji všemu lidu ukazoval jako kořist vítěznou. - Slyšíš mne, starče? - Král Valdemar přál té hlavě Niklotově pokoje. Je pochována v Kodani, nebožtík otec můj si ji na králi vyprosil."

Mezi Bodrci a Dány nikdo se neodvažuje ani hlasitěji vydechnout. Všichni jako by nad tímhle výjevem byli zkameněli.

"Jsi hadí plemeno - jdi! - Ze zmije nikdy nepošla ještě holubice! - Věční bohové! - Čeho se mi to dáváte za všechno dočkat! Ty Svantovíte, jehož slávě jsem věnoval celý život svůj... Mne nedovedli usmrtit nejhorší nepřátelé, já jim po-

každé unikl - a že by na mne musela dorůst vlastní krev..."

Stařec mladého muže oběma rukama od sebe odmítal, zraky jeho vystoupily pod obočí téměř o polovici... Niklot všemi silami se namáhal, bude-li moci povstat. Několik sedláků mu pomáhalo, ale krznem vytrskovala červená krvice hojněji a hojněji... Dva odběhli pro pavučiny; nejlepší prý to prostředek na ucpaní a zastavení.

"Odpusť mi, starče... Odpusť... Ze ses mi jen v cestu stavěl! - Nechtěl jsem ti ublížit..."

Bodrcí kmeti svírali v pěstích každý skorem jinou zbraň, výrazy obličejů jejich svědčily, že by se nejraději na cizince vrhli, aby je zahnali do moře, slyšet již i reptání...

Niklot úmyslu jejich postřehl ještě včas.

"Byl tak vůle bohů... Pomstu ponechte jim..."

I ten šokolík, jenž se vznášel zcela nizounko nad zástupem, zdálo se, že by se nejraději mladému muži zazobal ve svěži obličej; ale také porozuměl slovům svého pána...

"Já ti, šlechtný starče, ublížil... Chceš mi podat ruku?"

Rytíř Estrichson přistoupil těsně až k Niklotovi...

"Celá jeho tvář - i ten hlas jako by z jeho hrdla vycházel - jdi - věc naši srovnají bohové -"

Stařec usedl si na omšelý kámen, hlavu si zase tak opřel o ruce...

Mladému rytíři se však odtud nechtělo. Cos nevyzpyčitelného vábilo ho k tomuhle starci, jenž pravil o sobě, že by vlastním jeho dědem byl. A čím více se zhlížel ve velmi staré tváři jeho, tím jasněji vystupovala mu na mysli postava otceva... Ta hlava, již poslal Jindřich Lev jakožto vítězné znamení Valdemarovi, byla od otcovy tváře tak rozdílná... Co slz jenom Prislav nad ním vyronil! Jak ji ze všech stran zulíbal! Jak ji prosil za odpuštění... Estrichson byl tenkrát ještě mladický, ani ne hošík čtyřletý; ale všiml si velmi dobře, kterak otec ani zdřímnout za noci nemůže a zdříml-li si na chvíli, kterak neustále volá děda jeho... "Neproklínaj mne, nevolej pomstu z nebe na hlavu mou... Jsí-li to ty, otcě můj, ustrň se nad synem svým... Chtěl bych všechno přinést v oběť, jen abych viny své odčinil..." Tyto chvíle z nejprvnějšího dětství vyvstávaly v duši rytířově pořád určitěji a určitěji...

"Král Valdemar že domnělé mé hlavě dopřál pokoje?"

"Dal ji Niklotovu synu - dobrý starče!"

"Král Valdemar že si z té hlavy posměchu nestrhl?"

"Král Valdemar od té doby na německé spojení zanevřel..."

"Král Valdemar že bílého vousu na bradě hlavy té nevyškubal?"

"Tu hlavu zlíbal Niklotův syn, tu hlavu zlíbal jsem já, jsa ještě dítětem... A těch chvílí nikdy - nikdy nezapomenu."

"Ta hlava že pochována poctivě?"

"Uložena v tom hrobě, jež za živa vyhlédl si ještě otec můj!"

"A zdaž ti kdy pověděl, proč zapřel mne a své, proč opustil svou vlast..."

"Byl prý za mladistvých let chycen jakožto rukojmí, po dlouhá léta držen v cizině, nikdo mu neublížoval, nikdo ho netýral, v cizině poznal i matku mou..."

Niklot měl pořád tak hlavu zapřenou o ruce; za všech těchto otázek se na mladého rytíře ani nepodíval...

"Pro hladkou ženskou tvář..."

Niklot pronesl tato slova polo pro sebe...

"Můj otec zůstal v cizině věren svému národu a své vlasti..."

Co se spřátelil s prvými rody dánskými, ani noha nevkročila odtamtud do rodné země jeho za zlým úmyslem... A že zůstal Slovanem i na dvoře královském, toho ti buďte svědectvím poslední slova jeho, kterými kladl mi na srdce, abych si družku svého života obral mezi dcerami této země... A minulost rodného kraje, tu slavnou, bohatýrskou i smutnou až k Moraně naučil mne znát jako málokterý otec dívky své mezi vámi... Ještě mi nepodáš ruky své?"

Mladý muž mluvil tak přítulně, opravdu jako by dlel před svým dědečkem, opět se nachýlil až k němu, dotkl se rukou i bílé jeho hlavy a stařec tentokrát skrání svých neodtrhl... Ale dosud se v obličejí Estrichsonovi nepodíval.

"Otec můj říkával nesčíslněkrát: Svěř-li se kdy rodná země v ochranu dánskou, jazyk slovanský bude zachován, starý mrav zůstane neporušen..."

"A což bohové? - Jářku, chlapče, což bohové?"

"Nechťejí vám pomáhat, nemohou, jsou tak malomocní..."

"Nerouhej se jim, chlapče! - Nejsi zlý, byl bys hoden opravdu dobré nevěsty... Jdi si k ní v pokoji... Sejdeme-li se kdy, povíme si více..."

"Odpouštíš mi?"

Mladý rytíř vzal starce za ruku sám. A Niklot ji podruhé neodtrhl.

"Bude ti třeba pokoje... Rád bych, abys mohl na mé svatbě zasednout ke stolu, už proto, žeš mému dědu tak příliš podobný, mnohem podobnější, než ona hlava, již jsme s otcem tak často líbávali... Zatím buď zdrav, co nejdříve!"

Poslové s pavučinami byli tu brzičko.

A kupodivu! Tenhle prostředek výborně účinkoval... Krev se zastavila rázem.

Dánové zaměřili k Bukovanům... Polovička zůstala jich při lodicích...

Bodrci rozešli se po svých dědinách.

Niklot se dal s těmi, kteří byli z Vlnovsi. Na dvoře tamějšího starosty si odpočine nepohodlněji. Měl pokoje tolik - tolik zapotřebí, nejvíce ovšem pro svou duši, pro této nikoliv. Tenhle mladý muž, kterého užtel dnes ve svém životě poprvé a jenž mu tak otevřel duši svou, nechtěl a nechtěl nijakž z mysli

When you have questions
about investing...

see the
Banking Professionals.

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts

The Affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Carmak Road Cicero, Illinois 60650
6001 West Ogden Avenue Cicero, Illinois 60650

DEPOSITORS
INSURED UP TO
\$100,000

Phone 656-2000

Member
FDIC

110 a 50 let mistra Jana Kubelíka

V uplynulých dnech jsme prožívali na Pražském jaru vzrušení z návratu rodné zemi a národu věrného syna, Rafaela Kubelíka. Jeho příjezd do Prahy po více než čtyřiceti letech v nás vzkřísil zcela nově pocit hrdosti a dojetí, nadšení a výtky všemu, čím byl vyhnán do ciziny a čím byl zdržován ve světě od návratu. Složitě to byly problémy, až je "rozčísli" mladí - bez prodlení, radikálně a důsledně. Chvála jim!!

Oslnění svobodou a radost ze setkání se světově proslulým dirigentem Kubelíkem by ale neměly zastínit letošní dvoje výročí jeho otce, houslového virtuosa Jana Kubelíka, dobyvčího svět. Narodil se 5. 7. 1880 a zemřel také v Praze, 5. XII. 1940, stále ještě na vavřínech.

Před více léty jsem byl svědkem rozhovoru dvou přátel, kteří téměř detektivně stopovali život českého umělce, jeho zářivou kariéru krok za krokem. Když už stáli takřka nad jeho hrobem, jeden z nich se na chvíli odmlčel a pak se nechal slyšet asi v tomto smyslu: "Tak se mi zdá, že naše proslavené lidi sledujeme hlavně pro komplex vlastní malosti, že se sami nemůžeme pochubit něčím velikým a slavným. Jejich velikost opěvujeme a uctíváme tak náruživě, že nám pod oslavným nánošem zmizí jejich lidská podoba".

Vzpomněl jsem si na tento rozhovor u příležitosti letošních jubileí Jana Kubelíka a přišlo mi na mysl, že stejnou myšlenkou byla vedena paní Čápová-Richterová, když sepsovala knížku jako "hrst vzpomínek na mistra Jana Kubelíka". Chtěla představit slavného umělce jako člověka a to se jí podařilo. Dokonale potlačila svůj nezměrný obdiv k němu jako umělci, viděla velkého otce s rodinou, běžnými starostmi - žel jen krátce, dva tři roky před skolem. I tak je možno knížku doporučit jako doplněk profilu uměleckého, abychom viděli za slávou i člověka všedního dne.

Není bez zajímavosti, že i tato knížka letos slaví své výročí - vyšla v kanadském "Novém domově" před dvaceti léty (1970). Je stále svěží, neuvadá jako ani vzpomínka na nadšenou obdivovatelku velkého umělce.

Josef Herman.

ZKUŠENOST Z HISTORIE
Když se handlíř ujme vlády,
razí řády pro neřády.

ÚDĚL MLČENLIVÝCH
Dři se jak chceš mezku,
nebudeš-li hýkat
umřeš bez potlesku.

k otcovskému dvoru, bledly jí líce nápadněji a nápadněji.

„Už se tě s tatíčkem dočkat nemůžeme!“
„A čekal jsi marně, Estrichsone!“
Tahle slova vyproutila se ústy Jitruščinými tak chladně, tak ledově, že mladého rytíře projel jimi mráz.
„Přece jsem se tě dočkal!“
„Ale sotva tak, jak by sis toho přál!“
Tato slova zněla ještě chladněji, až ledově...
Jitruše kráčela kolem něho vážně, obličej od země ani nepozdvihujíc...

Rytíř ji uchopil za ruku...
„Jitruško! - Nevěsto má!“
Děvuška však mu svou levici zlehounka z pravice jeho vymkla.

„Vždyť si jedu již pro tebe!“
„Sám budeš muset zpět... Sám, Estrichsone! - Mezi mnou a tebou hrob...“

„Hrob, Jitruško?“
„Ano, hrob! - A tím hrobem rodná má vlast. A dokud ten hrob neoživne, dokud se na hnědé prsti jeho nerozzelená nejbujnější travice, dokud na něm nerozkvetou nejpůvabnější květy, jakéž jsou: štěstí, pokoj, klid, někdejší sláva, bývalá síla - do té doby musí - musí na hlavě mé a kolem skrání mých zeleňat se tento vínek, jež posvětili na tvářích Svantovitových...“

Bukovskému vladkovi se oči zalávaly slzami. Byl z duše nejvnitřnější rád výpovědi dcery své... Z takových dcer *vždycky mobou brdi být rodičové.*

„A potom, až se tráva rozzelená, až ony kvítky opravdu květem někdejší se zaskvějí... Potom budeš - chceš ještě být má?“

„Potom - budu - tvá!“

„Jitruško...“

Mladý muž se zajíkl...

„Víš, co učiním? - Půjdu a budu pomáhat, aby ve vlasti tvé kvítky ony časem nejkratším rozkvetly ve štěstí, pokoj i klid - seč stačí síly mé; i život svůj za to dám... A k tomu se ti zapřísahám láskou svou, kterou plane k tobě už dávno - dávno duše má, k tomu se ti zavazuji svým Bohem, svou ctí - vším - vším, Jitruško... A víš, kam odtud povedou mne kroky mé? - Vyhledám starce, jenž praví o sobě, že se Niklot jmenuje...“

„On jím skutečně jest...“

„Zbraň svou položím k nohám jeho a co on rozkáže, vždy navlas vyplním.“

„Na těchto cestách bude nevěsta tvá u tebe duší svou noci i dnem!“

Za několik okamžiků opouštěl mladý rytíř dánský bukovský dvůr a zaměřil s družinou svou k moři, kde jich krajané dosud neočekávali... Ale zůstali s Estrichsonem v bodrckém území všickni; neodloučil se od něho ani jediný.

V miloucké úžlabině, od bukovského dvora a Vlnovsi tak dva dni cesty vzdálené, rozložila se večerem tlupa jezdců. - Oběma svahy podél oudoliny táhly se nepřehledné smrčiny. Tak se zdálo, jako by lítice zhoubným letem svým o tenhle kout bodrcké země nebyly ani zavadily. Všecko tu dýše nejsvěžejším životem, slyšet zde i roztomilé šveholení ptactva, jež oko poutníkově nespátřilo veškerým zdejší krajem až k břehům mořským, leda že někdy racek, krahujec či káně tudy proletěli, všude plno kvítků jen na rozpuknutí a větřík také tak jemný, mile chladivý...

Zdejší kraj patří k bodrckému území již jen dle jména; jest obydlen od dobrého sta let osadníky německými. A proto v něm všecko uschováno, ušetřeno... K čemu si také vlastní hnízdo rozčuchávat! Saská vojska protáhla tudy pokaždé nejrychlejším pochodem... Na hranicích postaven proti Bodrcům celý řetěz tvrzí a hradů, které pokaždé dovedly zarazit proud slovanského jezírka, do něhož občas zafíčili prudcí větrové.

Pokračování příští čtvrtěk

Český národní hřbitov v Chicagu

již přes 100 let dobře slouží potřebám československé krajské veřejnosti v Chicagu a okolí.

Pohřbívání do země, žehem a do krypt MASA RYKOVA MAUZOLEA s křídly dr. Ed. Beneše a gen. M. R. Štefánika.

Obstaráme letní i zimní zdobení hrobů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s údržbou.

Tel. 788-8442, 539-8442
5255 No. Pulaski Rd.
CHICAGO, IL. 60630

Poslouchejte náš rádiový program každou neděli
v 9 hodin ráno na WCEV 1450

jeho. Poslední slova bratrova, že rodnému kraji vzejde spasení z dánské země, také tak neodbytně tkvěla mu pod lebkou, zvláště za posledních dnů, kdy ho docházejí děsivé zprávy, že prý se Němci na všech stranách zdvihají, že sbírají nesčíslné vojsko, že přidruží se k nim i někteří z Luticů, že prý mají na kruných zrovna takové kříže, jako soudruzi jejich, kteří před lety podnikali válečné výpravy až do krajín asijských... Bylo opravdu třeba pomýšlet na spojence, a kdykoliv Niklotovi přišla tato myšlenka do hlavy - a přicházela každodenně kolikrát - vždycky utkvěly oči jeho mimoděk na té straně, kde dánský kraj. Proto dlel také na mořském břehu, rozvažuje, neměl-li by vyslat posly k Valdemarovi... A tu mu náhle přichází v ústrety - vnuk a potříšňuje krví dědovou ocel svou...

„Je-li v tom bés či das? - Poslal-li tě, chlapče, Bělboh či Černoboh? - Není zlý - opravdu není - sice by nehledal nevěstu v těchhle krajích - sice by takhle nemluvil... Snad napraví, čím koho otec pohoršil... Snad by mohl za něho přinést rodnému kraji obět, již žádali by bohové?“

Vojvoda Niklot již ve dvoře vlnovského starosty. Jest samotěn. Krzno z hrudi jeho svlečeno. Na ráně jen lehounký obvazek. Nebyla hluboká. Ale ve dvoře ticho, po vesnici nikde ani živé duše, všickni klečí na modlitbách před ohništi, aby jim dobří věkožizní boží starého, chrabrého vojvodu na dlouhá léta zachovali.

VI Bukovský starosta Ludevít, vida přicházet ženicha své dcery, nějak se zamyslí. Nešel mu ani vstříc, nepodal mu ani soli, ani chleba... Dnešní návštěva dánského rytíře nebyla mu dle všeho po chuti.

Již cvrnkaly na zápraží ostruhy, bylo i slyšet, kterak i meče zvonily a ozývaly se hlasy družiny Estrichsonovy.

Ve dvoře také ticho, ani pes radostně nevyštěkuje, ani slepička nikde nezakdácá, ani kohoutek nezakokrhá...

„Pozdrav Bůh, starosto! - Jak že tak zaražen?“

„Přihodilo prý se ti, pane, neštěstí?“

„Ty o tom víš?“

„Naše kraje jsou rovinaté a noviny jimi větrem letí!“

„Smířili jsme se... Odpustil mi... Na naši svatbu jsem ho pozval!“

Starosta Ludevít neodpověděl.

Estrichson rozhlédl se světnici a potom utkvěl na starostovi dlouhým, zpytavým pohledem. Na průčelní stěně scházel - kříž.

„Co to, starosto?“

„Nechtěj, pane, abych ti vše vyprávěl...“

„Kde dcera tvá?“

„Nechtěj, pane, abych ti pověděl!“

„Já se tě ptám: kde Jitruše?“

„A já ti odpovídám podruhé: nechtěj vědět!“

„Ty mi musíš povědět vše... Nadarmo jsem tak daleké cesty nekonal. - Plavba byla nebezpečná, březnové větry na moři hrozně řádily... Nuže, kde má nevěsta?“

„Na pouti...“

„Na pouti?“

„Šla s družkami svými do Arkony...“

„Co mluvíš?“

„Natrhaly ve zdejší kraji nejprvnější květinu, jež vesna zde rozšla, uvily z nich veliký věnec a umínily si, že jim v Arkoně ověncí sochu Svantovítovu...“

„A toho že jsi přede mnou chtěl utajit?“

„Chtěl jsem tě, pane, jen ušetřit!“

„A proč?“

„Kdyby snad měly vlny cestu z tvé nynější vlasti k nám učinit nemožnou...“

„Ty chceš říci: kdyby ze svatby nebylo nic... Vidě, starosto! - Ale toto ti povím: Tvá dcera musí být mou ženou, kdyby mezi Dánskem a zdejšími břehy stály měsíc od měsíce vlny jako hory, jako nejvyšší švédské hory...“

„I kdyby byla pohankou?“

„I kdyby kříže se spustila...“

„I kdyby bohům slib učinila, že muže nepozná, dokud otčina nebude nejsvobodnější?“

„Ze by mohla Jitruše učinit slibu takového?“

„Zaslíbila se spásám věčným se všemi svými družkami...“

Mladý rytíř se zahleděl do země. Proto mu tedy ten stařec, jenž se vydával za děda jeho, chtěl cestu do Bukovska zamezit... Proto se tak několikrát posměšně usklebil...

„A kdy se vrátí ze své pouti?“

„Čekám ji už ode dvou dnů.“

„Dovolíš mi, abych s tebou čekal pod zdejší krovem?“

„Chceš-li?“

A rytíř Estrichson zde zůstal i čekal opravdu.

I dočkal se Jitruše ještě téhož večera.

Vracel se z Arkony panen celý sbor. Byly oblečeny v bělounký, sněhový šat, v jakýž se odívaly k pohřbům, šly bez jediného slova, jako by řeč byly na stupních ve chrámu Svantovítově nechaly, kolem čistých čel vinuly se jim zelené věnce, jež jim žreci v Arkoně na skrání položili a jež musejí nejpečlivěji chovat; aby jim nezvadly; a zvadnou-li, musejí na pout znovu pro jiné...

„Jitruško! - Nevěsto má!“

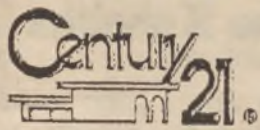
Rytíř Estrichson vzkřikl na starostovu dceru ještě zdaleka. Takhle krásnou ještě nikdy ji neviděl.

Bílé šaty se zeleným věncem kolem čistého číla učinily z ní opravdu anděla míru.

Rytíř Estrichson ani nechtěl uvěřit svým očím, že by to mohla ona být.

I družina jeho tkvěla na těchhle zjevích slovanských panen, vracejících se z arkonské pouti s nevyprávětelnou rozkoší.

Jitruška měla oči sklopené k zemi a čím blíže přicházela

RBI, INC.
9025 West Cermak Road
North Riverside, Illinois 60546
Business (708) 442-0444
Residence (708) 579-0545
Pager 817-0782

**MILLIE
KOLESKE**

mluvíme česky

6526 W. 41st St., Stickney,
3417 S. 57th Ave., Cicero,

2638 S. Euclid, Berwyn

1135 Cleveland, LaGrange Park.
Jed'te okolo se podívat anebo
zavolejte o další informaci.

Open house

SUNDAY JUNE 24TH, 1 TO 4 PM
CARY, IL, 2a E. Main St, by owner.
Lovely 3 bedroom ranch, air conditioned,
separate dining room, large kitchen, family
room. Hardwood floors, full bsmt., swim
pool and deck, large fenced yard, patio with
gas grill, all appliances included. Walk to
train, schools, and churches. 708-639-4323.

ANITA MACHEK, Broker associate
Realty World Jeff Jensen

Chcete koupit nebo prodat dům, třířlat,
kondo, apartment budovu nebo commercial
property? O pomoc v real estate otázkách s
důvěrou volejte Office (708) 579-9800, Home
(708) 485-3522.

LaGrange Park - 2 flat + in-law, v pěkné
čtvrti, vysoký příjem. Volejte Anitu.

Překládám do angličtiny legální
doklady školní a osobní
notářsky ověřené.

O. KOVAR

Pište na adresu:
P. O. Box 313
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
(708) 442-7115

Kde možno koupit HLASATEL:

- Austin a Čermák Rd.
Cicero — stánek
- Miloš Pancner
6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner
6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- Hon Oak Park & Čermák Rd.
Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave.
Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store
1437 - 1st Ave., New York, NY
- Optimo — 150 East End Ave.
New York City, NY
- Americké velvyslanectví
v Praze

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel. : 484-4800

PRODÁ SE

RODINNÝ DOMEK
VE WESTCHESTERU

profesionálně stavěný, velký pozemek.
Moderní kabinety v kuchyni, 2 velké
ložnice, koupelna s keramickými dlaždicemi,
jídlna, přírodní krb, hotový basement s
barem, patio - velmi čistý! Nizké daně.
\$ 149. 900,-

JÍŽNÍ BERWYN

Novější dům pro 2 rodiny - 3 BD + 1.
Příjem 1. 050,- dolarů za
\$ 149. 900,-

Hodláte-li strávit svou dovolenou na Flori-
dě, navštivte resort VERSAILLES
COURTS, apartments s kompletně zaříze-
nými kuchyněmi. Měsíčně-týdne, s plnou
obsluhou, v letní sezoně od \$185 týdně.
Nacházíme se mezi Clearwater a St. Peter-
sburg, jen 15 minut od Gulf of Mexico.
Píšte nebo volejte o rezervaci.

LE VERSAILLES COURTS
10464-106th Avenue North
LARGO, FLORIDA 34643
(813) 391-6045

O vaše plné pohodlí se postará krajan
M. Kavka s chotí Yvonne

Nová kniha

Právě vyšla kniha Petra Roma-
na "Vlečen pod šibenici". Autor
odsouzený k trestu smrti, očitý
svědek, poutavě a s napětím
vypráví o období stalinismu v naší
vlasti. Kniha by měla být v každé
rodině a měli by ji číst příslušníci
všech generací. Cena 20 dolarů
plus 2 dolary poštovné a expedi-
ce. Objednávky: Editions VERI-
TAS, C. P. 2130, Ste-Julie, Qué.
Canada J0L 2C0.

Czech books World - wide

NA HŘEBENKÁCH 65, 150 00 PRAHA 5,
CZECHOSLOVAKIA
Pocházíte z Čech, Moravy nebo Slezka?
Mluvíte doma česky? Myslíte si, že i ve věku
počítačů má krásná kniha právo na existen-
ci? Zajímáte se o historii, umění, přírodu?
Dnešní Československo se vrací do Evropy a
česká kniha si razí cestu do světa. Zasiíláme
nejkrásnější české knihy do pěti kontinentů.
Napláte si o naši nabídku. Výhodné bonusy -
prakticky každá čtvrtá kniha zdarma!

Adresa:

CBW (Czech Books World-wide)
NA HŘEBENKÁCH 65
150 00 PRAHA 5, CZECHOSLOVAKIA

Nino hledá seznámení s dívkou,
rodinný život a přátelství.
Tel. 348-3795

HELP WANTED

CIVIL SERVICE, STATE, AND FEDERAL
Jobs \$13,000 - \$44,900 now hiring. Your
area for list and application. Call Job CNTR
1-619-565-1630 ext. J 329 24hrs.

HELP WANTED CHILD CARE

Mature, full time. Live in or out.
Housekeeper, cook, Nanny,
free some weekends.
Speak English. Experience
preferred.
CALL 246-0705

Banking Teller

Part - time
Czech - English speaking preferred. Little
Village area. Call Theresa Medo:
1-312-521-3270

Immediate Openings

Active Fabricators, a leading Willowbrook
manufacturer, has immediate openings for
qualified individuals for the following posi-
tions:

MACHINE OPERATORS (1st and 2nd Shifts)

Experience is helpful, but company is willing
to train. These are full time positions. For
immediate consideration, call (708)986-5241
between 9:00AM and 5:00PM, Monday thru
Friday. English speaking skills are impor-
tant to this position:

ACTIVE FABRICATORS
7850 Quincey
Willowbrook, IL. EOE

Large Spring Manufacturer has
immediate openings in the
following departments:
Automatic Set-up men
Torsion Set-up men
Tool and Die Makers
General Laborers
Minimum five years for all
set-up men. Excellent benefit
package and competitive wages.
Must speak FLUENT English.
Please contact
American Spring and Wire
816 N. Spaulding Ave.
Chicago, IL 60651
(312) 826-0800
Cheryl Robbins, Employee
RElations

(312) 484-1118

marina's
BEAUTY SALON

Home of the finest permanent waving
Visit Marina's new
salon - formerly at
26th St. & Hamlin.
now at
6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

Co je socialismus?
Nejdelší a nejsvizelnější cesta
od kapitalismu ke kapitalismu.
Mad'arský vtip

ŽIVÁ SLOVA

v úvodním projevu na Slovanském sjezdu v Praze v roce 1948:
"Nuže, když jiní národové se o nás radí a naši budoucnost
ustanovují, porad' me si i my sami o sobě a o své budoucnosti. Bohdá
my sami lépe než jiní známe potřeb našich, tužeb našich, cílů našich,
lépe než jiní povědomí jsme."
Pavel Josef Šafařík

PRODÁM

nábytek z 3-ložnicového domu,
levně: sedací souprava - 4 ks a
1 kus rozkládací na spaní,
skřínky; jídelní stůl a 6 křesel,
váleady, lampy, microtrouba,
TV 19" a další.

Volejte po 6. hod.
(708) 279-0109

FOR SALE

Furniture from 3 bdrm. house,
reasonable: corner set - 4 pcs
plus 1 queen sleeper, cabinets;
dining rm. table w. 6 chairs;
couches, lamps, microwave
oven, 19" TV, etc.

Call after 6 PM:
(708) 279-0109

Pokračování zpráv

MIAMI, Florida - USA

Federální žalobci souhlasí, aby
z vkladu uložených Norriegou u
evropských bank, byla uvolněna
částka až do 6 milionů dolarů,
'nebot' chtějí urychlit soudní říze-
ní proti bývalému panamskému
diktátorovi a údajnému obchod-
níku s omamnými jedy. Právní
zástupci obrany hrozili v dubnu,
že se vzdají obhajoby Norriegy,
nebot' vláda zabavila všechny
jeho peníze a tím je připravila o
příjem. Bezplatně nechtějí pra-
covat.

Daší drobnička se týká branné
služby v Německé spolkové repu-
blice. Trvá zatím ještě 15 měsíců,
ale jistý počet potenciálních
branců usiluje každoročně z mo-
rálních či náboženských důvodů,
aby byli z této služby vyňati - a
mohli vykonávat takzv. službu
náhradní, což se děje většinou v
různých sociálních zařízeních,
která trvá ovšem déle.

Mladí Židé, jejichž rodiče byli
pronásledováni za nacismu, na
vojnu v Západním Německu ne-
museli chodit a nemusí. Nyní
došlo k dalšímu rozšíření této
výjimky a to i na vnuky těchto
pronásledovaných, kteří už do-
rostli věku branců. Rekl to
ministr obrany Rupert Scholz.
Popudem k tomuto rozhodnutí
byl případ 23 letého německého
občana židovského vyznání, jehož
prarodiče byli zavražděni v naci-
tickém koncentračním táboře a
jehož žádost o osvobození z vojny
byla soudem ve Frankfurtu za-
mítnuta. Po odvolání přímo k
ministru obrany a za podpory
Ústředí Židů v Západním Ně-
mecku mu bylo dáno za pravdu,
že v takovém případě se od něho
opravdu nemůže chtít - oč svou
žádost opíral - aby chodil domů,
kde bydlí se svými rodiči, v
německé vojenské uniformě.

sovětské společnosti. K tomu přistupuje skutečnost, že sovětská sociologie, zlikvidovaná za Stalina jako prý buržoasní pavěda, začala stavět první nesmělé kroky teprve v polovině šedesátých let a dosud se musí vypořádat s nevráživostí velké části nomenklatury.

Zcela nepochopitelná je už terminologie sovětských statistik. Neboť například jako rolníci jsou uváděni jen členové kolchozů, kdežto pracující v sovchozech - čili ve státních statcích - figurují v rubrice "zaměstnanci". A takovýto zvláštností je v sovětských pramenech velké množství.

Také o mzdách a platech je těžké dovědět se něco jistého. Západní odborníci však přesto zjistili, že běžné představy o příjmech jednotlivých kategorií sovětských občanů do značné míry nesouhlasí. Nejvíce se totiž vydělává v dopravě a stavebnictví, míň už v průmyslu. Teprve pak přijde věda a výzkum a dále zaměstnanci sovchozů. Následuje práce v mass-mediích a ve státních orgánech. Špatně jsou placeni učitelé, ještě hůř zaměstnanci bytového hospodářství, zcela bídně pracovníci v obchodu a pohostinství. Na naprostém konci jsou pracovníci zdravotnictví, kteří vydělávají o čtvrtinu míň než je celostátní průměr. Relativně dobře se žije jen příslušníkům tzv. nomenklatury - patří k ní asi 700.000 osob. Podle anglosaských zvyklostí by bylo možné označit tuto skupinu lidí za "upper class" - horní vrstvu. Ke střední vrstvě patří v Sovětském svazu asi 25 milionů osob. Je dávno uznanou pravdou, že střední vrstva je ve vyspělých průmyslových státech nositelkou a ručitelkou demokracie. To tedy znamená, že v dnešní sovětské společnosti je sociální základna pro vznik a nerušený vývoj demokratických institucí stále ještě velmi slabá. Přitom se sovětská střední vrstva už po desetiletí nezvětšuje.

Odborné práce o vývoji životní úrovně v Sovětském svazu ukázaly, že po roce 1928 tato úroveň prudce klesla a že teprve po roce 1950 bylo zase dosaženo její úrovně z roku 1928. Stalinská kolektivizace zemědělství, krvavé čistky let 1936 až 1938, druhá světová válka a další vlna čistek po válce zarázily růst životní úrovně málem na čtvrt století. Není náhoda, že toto tragické období dostalo jméno stalinismus - diktatura Džugašviliho-Stalina zabrzдила rozvoj nesmírně říše na několik generací. Žádný kapitalistický či fašistický nepřítel Sovětského svazu by nemohl způsobit sovětské společnosti takovou pohromu, jako tento prý geniální dovršitel díla Marxe, Engelse a Lenina.

Západní odborníci prokázali, že vlády takzvaných silných osobností - Stalina a Brežněva - se naprosto nevyznačovaly stabilitou, právě naopak. Ekonomická, sociální, ale také národnostní a náboženská problematika za jejich vlády rychle dostávala krizový charakter. Stalin i Brežněv byli nuceni stupňovat útlak, protože jinak mohla krize snadno přerůst v revoluční výbuch. Přitom ani teroristická opatření nemohla zabránit tomu, že v sovětské společnosti docházelo k vývoji, který měl, má a bude mít dlouhodobé následky.

Zvláštní úloha připadala v ruské společnosti od nepaměti vrstvě, označované jako inteligence. Menší část ruské inteligence podpořila bolševický převrat, nedočkala se však vděku. V druhé polovině 20. let přešlo sovětské vedení k mohutnému programu vytváření nové, početné vrstvy inteligence. Tento program se dodnes plní a stále rozrůstá. Číslně se naprosto zdařil. V dnešní době je dokonce možné mluvit o tom, že takzvaná nadprodukce inteligence na Západě je velmi skromná ve srovnání se sovětskými poměry, kde tato nadprodukce dosahuje obudných rozměrů. Už delší dobu přichází

jeden sovětský inženýr na jednu celou tři desetiny technika se středoškolským vzděláním. Na Západě i na Východě se přitom ví, že zdravý poměr by byl, kdyby jeden inženýr připadal na čtyři středoškolské techniky.

Tento vývoj nutně vedl k tomu, že příslušníci sovětské inteligence jsou mizerně placeni, jsou nuceni pracovat na místech, neodpovídajících jejich kvalifikaci a jejich prestiž stále klesá. Není divu, že se stávají nositeli opozičních nálad - opakuje se tím do značné míry situace carského Ruska ze začátku našeho století, kdy se většina ruské inteligence stala rozhodným nepřítelem vlády.

Dnešní sovětská inteligence se domnívá, že výsledkem jejich snah bude demokratická přestavba společnosti. I ruská inteligence před revolucí v roce 1947 se cosi takového domnívala. Lenin oprávněně nesdílel tuto iluzi a vystihl, že jen výbuch hněvu lidových mas může carskou vládu donutit k reformám nebo dokonce přejít v revoluci. Lenin byl ovšem dogmatik a tak i po revoluci z roku 1917 tvrdil v rozporu s fakty, že šlo o proletářskou revoluci. Ve skutečnosti šlo o výbuch hněvu ruské vesnice - jiná věc je, že do deseti let byli ruští sedláci připraveni o výsledky revoluce, kterou způsobili. Západní odborníci poukazují na to, že dnes z řad atomizovaného a zterorizovaného rolnictva sotva může vzejít vlna odporu - paradoxním způsobem se teprve teď naplňuje Leninovo proroctví z doby před první světovou válkou, že totiž dělníci rozhodnou o tom, kdy a jak dojde k revolučním změnám. Takzvaní kremlologové na Západě se snaží dnes opatrně předpovídat další vývoj v Sovětském svazu. Především poukazují na to, že Gorbačov se stal po Stalinovi a Brežněvovi další silnou osobností ve vedení Sovětského svazu - zejména tím, že soustředil ve svých rukou jak nejvyšší stranickou, tak i státní funkci. To znamená, že i za jeho vlády bude situace v nejvyšší míře nestabilní. Stalin a Brežněv se s úspěchem pokusili útlakem zamezit, aby nestabilní situace přerostla ve výbuch nespokojenosti. Je tedy otázka, zda Gorbačov nebude nucen jít nakonec jejich cestou. A kdyby pak zaváhal, bude smeten a teror nastolí jeho nástupce.

Západ si přeje - stejně jako Východ - aby Gorbačov nemusel přistoupit k teroru a aby se mu nakonec podařilo zlepšit hospodářskou situaci. Zatím však sovětské hospodářství stále víc sklouzává na úroveň hraničící s katastrofou.

Na Západě se ozývají někteří teoretici, kteří vidí pro Gorbačova nebezpečí i v případě, že se mu podaří dostat hospodářství na vzestupnou linii. Pesimističtí odborníci poukazují na to, že jak v posledních desetiletích před Francouzskou revolucí, tak i v desetiletích před bolševickou revolucí došlo k hospodářskému rozmachu ve Francii a v Rusku a životní úroveň začala stoupat. V obou případech došlo k revolučnímu výbuchu v době, kdy to bylo nelogické. Teprve revoluční zmatky zarazily nadějný hospodářský vývoj, prudce snížily životní úroveň a zároveň přinesly vlnu teroru, předtím nemyslitelného.

Zavítáte-li do Chicaga

neopomeňte navštívit obchod F. PANCNER, Inc a prohlédnout si bohatý sklad importovaného zboží, hlavně jedinečný výběr KŘIŠTÁ-LOVEHO SKLA z Československa a jiných zemí, čsl. KERAMIKU, pravé české GRANÁTY a Jablonecká BIŽUTERIE, PANENKY v krojích, dámské ručně vyšíváné BLÚZY, kuchyňské KORENÍ, MLÝNKY atd'.

JEDETE DO ČESKOSLOVENSKA?

Máme pro vás praktické příručky k cestování:

AUTO-MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$3.25
MAPA ČESKOSLOVENSKA	\$1.95
AUTO ATLAS ČESKOSLOVENSKA	\$6.50
PRAHA - plán města	\$1.95

SLOVNÍKY A UČEBNICE

Hais: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.50
Caha-Kramsky: Anglicko-český slovník	\$8.95
Trnka: Anglicko-český a česko-anglický slovník	\$6.95
Česko-anglická konverzace	\$3.50
Say it in Czech	\$3.50
Čeština pro cizince (Czech for Engl. speaking)	\$8.95
Pišme správně česky	\$4.50
Česká mluvnice	\$8.95

Poštovné: Do \$5.00 - \$1.25,- Do \$25.00 - \$2.50,-
TUZEX potravinové balíčky nebo dárkové poukazy do Československa vyřizujeme spolehlivě a zaručeně.

F. PANCNER, Inc.

6514 W. Cermak Road Berwyn, IL. 60402
Tel: (708) 484-3459

Letní obchodní hodiny od 1. června do 4. září 1990

Pondělí - pátek od 9.30 ráno do 5.00 večer.

Sobota od 9.00 ráno do 5.00 večer.

V neděli zavřeno

Navštivte svobodné

ČESKOSLOVENSKO 1990

Nyní bez víza a povinné výměny.

Každý měsíc máme 3 skupinové odlety do Prahy a Bratislavy za nejnižší ceny na rezervovaná data. Zavolejte o podrobnosti!

Levné ceny do dalších evropských měst.

FRANKFURT \$599.00	MNICHOV \$659.00
ZENEVA \$629.00	PAŘÍŽ \$659.00

plus 25.00 dolarů daň

VIDEN speciál \$734.00 plus \$10.00

VARŠAVA speciál \$699.00, děti do 17 let jen 499.00

Pronajmutí aut v Evropě za velmi výhodné ceny.

Návštěvy z Československa vyřizujeme rychle a spolehlivě na jakoukoliv dobu pobytu.

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Road, Berwyn, IL. 60402
TEL. (708) 749-1333

Nebude u nás svoboda dokud . . .

K - RFE

Ve čtvrtek 17. května uplynulo přesně půl roku od loňského 17. listopadu. Proti tehdejší studentské demonstraci brutálně zasáhla policie. Revoluce mozků a srdcí změnila během šesti měsíců muže v uniformách ve strážce pokojného průběhu shromáždění, pořádaných na paměť tohoto polovičního výročí. Kvůli spravedlnosti je ovšem třeba říci, že to nebyli stejní muži v uniformách, protože tehdejší bílé přílby už patří historii.

V Praze se po šesté hodině večer shromáždili studenti. Shromáždili se na Albertově, na stejném místě jako před půl rokem a symbolické bylo, že k nim promluvili i někteří z tehdejších řečníků, například akademik Katětov. Myslím, že není tak důležité, že se po půl roce neshromáždilo na Albertově zrovna 50 tisíc demonstrantů - důležité je, že se sešli převážně studenti, kteří sice před šesti měsíci revoluci zahájili, ale dnes se právem cítí poněkud odstrčeni. A důležité také je, že si nejen připomněli své zásluhy o vznikající československou demokracii, ale že si také řekli, co je třeba učinit pro tuto demokracii dnes.

Mne osobně nejvíce zaujalo vystoupení Martina Klímy, který už před 17. listopadem zastupoval a dodnes zastupuje Nezávislé studentské sdružení - jeho jménem hovořil jak v památný den před šesti měsíci, tak i na čtvrtečním shromáždění studentů. Martin Klíma jimo jiné řekl, že půl roku je příliš krátkou dobou na to, aby bylo možné se oddávat vzpomínkám a hodnocení a že boj za svobodu bude dovršen až svobodným rozhodnutím celé společnosti rozejít se s totalitou a s jejími představiteli. Rekl také, že svoboda není něco co můžeme dostat, co si můžeme vzít, ale vnitřní stav, který znamená svobodně myslet a svobodně jednat. Společnost je, podle jeho slov, právě tak svobodná, jako každý její člen a dokud bude bujet zloba, závist, zášť, sobectví, malichernost, nebude u nás svobody.

Právě z tohoto důvodu Martin Klíma také zdůraznil, že snášenlivost a velkorysost nejsou jen vlastnostmi, které zdobí vítěze, ale že jsou přímo nezbytnou podmínkou vítězství. Myslím, že tato slova dokazují, že studenti chtějí a mohou být morálním korektivem - založeným na humanistickém přístupu ke světu kolem sebe, ke světu, který před šesti měsíci probudili z letargie.

Jejich úkolem nemůže být politika na úrovni státních orgánů, ale neustálé korigování právě těchto orgánů, které mají přirozenou tendenci k odlidštění. Studentské shromáždění na Albertově se potom změnilo v průvod směrem na Národní třídu, k místům, kde došlo 17. listopadu loňského roku k nejbrutálnějšímu zákroku bílých příleb. Nedaleko od tohoto místa - před Koordinačním centrem OF - na dolním konci Václavského náměstí - se ve čtvrtek konalo další shromáždění, připomínající 17. listopad 1989.

Na tomto druhém shromáždění se po příchodu mnoha účastníků studentského pochodu sešlo několik desítek tisíc občanů na podporu listopadové revoluce a jejího završení červnovými volbami, na něm vystoupili písničkáři Jaroslav Hutka a Jiří Dědeček a také zpěvačka Marta Kubišová. Na místě byla Československá televize a v budově KC OF, odkud jsem měl možnost celé shromáždění sledovat, byli pohromadě prezident Václav Havel, předseda vlády Marian Čalfa, místopředseda vlády Valtr Komárek a další politické osobnosti, stejně jako mluvčí KC OF Jan Urban, nejúspěšnější tenistka všech dob Martina Navrátilová a ústřední ředitel československé televize Jiří Kantůrek.

Venezuela . . .

vysloužil pověst zarytého socialisty, který chtěl na zestátněném a tehdy velmi výnosném naftovém průmyslu země založit celou její hospodářskou strukturu. Z nafty subvencovat lacinou bytovou výstavbu, sociální a jiné veřejné služby, to bylo v době, kdy se s naftou dalo doma i v zahraničí doslova vydírat. Pak ale její cena opět poklesla a také Venezuela se ocitla na rozcestí, na němž nemůže žít teď už jen z nafty. Sociální demokrat Peres se stal v prosinci 1988 znovu prezidentem ale s velmi smírnými a už jen málo socialistickými názory. Vyhlásil okamžitě v rozporu s politikou svého prvního prezidentství úsporná opatření. Téměř před rokem jsem byl ve Venezuele svědkem, jak tamní obyvatelstvo, které se cítilo podvedeno Peresovými socialistickými hesly, reagovalo na jeho novou hospodářskou politiku návratu k tržnímu hospodářství a tedy i k reálné tvorbě cen. V Karakasu i v jiných velkých městech byly drancovány obchody a musela zasáhnout nejen policie, ale i armáda. Tyto výtržnosti si vyžádaly asi 300 obětí na životech. Od té doby inflace ve Venezuele pokročila o dalších 80 procent, avšak navzdory různým obavám výtržnosti z loňského roku se neopakují a většina obyvatelstva nyní soudí, že jejich země je konečně na správné cestě.

Prožíváme tu opravdovou hospodářskou revoluci, řekl jeden z předních venezuelských ekonomů Elias Santena, a prezident Peres sám pravil: "Situace mě přímo donutila k opatření směřující k tomu, aby venezuelské hospodářství nespočívalo na umělé základně, tedy jen na naftě. To si vyžádá oběti. Ale v nerovném a nespravedlivém světě, v němž žijeme, to jinak ani není možné, nechceme-li, aby na dané poměry dopláceli dělníci, rolníci a střední vrstvy.

Peres přitom však tvrdí, že jeho zcela nová hospodářská politika nic nemění na jeho sociálně-demokratických zásadách. Nepřijímám, řekl nám na tiskové konferenci, ty neoliberální teorie, podle nichž pomoc bohatým by prospěla i chudým. Dodává, že se nechce vracet ke své bývalé politice v praxi plánovaného hospodářství, při níž se spekovalo jen z naftových zisků. Utrvovali bychom tak, řekl, podvodné vědomí, že všichni žijeme ze stejné základny. Na naši naftu musíme pohlížet jako na zdroj práce a nikoli jako na zdroj příjmu. A vysvětlil nám pak, že ačkoli naftový průmysl je pro venezuelské hospodářství podstatný, je třeba se věnovat i jiným odvětvím, jako je třeba výroba hliníku a textilní průmysl. Peresova opatření zaznamenala určitý úspěch.

V rámci plánu amerického ministra Bradyho se Venezuele podařilo ujednat odpuštění svého 30-ti miliardového zahraničního dluhu o celou čtvrtinu. A mezinárodní finanční organizace, které ty peníze půjčují, Perese chválí a začínají ho dávat za vzor muže, který ve třetím

světě praktikuje správnou hospodářskou politiku. Peres se zajisté změnil, jestliže si připomeneme jeho ne socialistické, ale téměř komunistické koncepce, které vyhlášoval před 10-ti lety. Tehdy patřil také i k velkým zastáncům Castrovy Kuby. Co se nezměnilo, je jeho snaha, aby Venezuela a on osobně byly respektovány na mezinárodním poli jako nejdůležitější země a hlavní mluvčí celé Latinské Ameriky. Proto se Venezuela tolik angažuje i přes řešení třeba středoamerických problémů a nabízí se zprostředkování i v jiných krizových oblastech, a proto zdejší tisk oplýval nelibými komentáři, podle nichž sdělovací prostředky Spojených států věnovaly nedávné návštěvě prezidenta Perese ve Washingtonu jen minimální pozornost.

Také ve Venezuele panuje v politických kruzích obava, že Latinská Amerika spolu s Afrikou a Asií doplatí na severoamerický zájem více pomáhat střední a východní Evropě a naše sametová revoluce se tu nesetkávají tedy s nějakým velkým nadšením. V tomto případě ale venezuelský prezident nesouhlasí a tvrdí, jak nám řekl, že není prostě myslitelné, aby Spojené státy v době, v níž hraje tak významnou úlohu ochrana životního prostředí a také přírodní zdroje Latinské Ameriky, tuto oblast z jakéhokoli důvodu odepsaly. Pokud jde o úsporná opatření jeho vlády, která nyní postihují jinak až dosud vcelku dobře žijící venezuelské občany, budu citovat ještě jednou zmíněného ekonomu Sontánu. Je to teď tak, řekl mi, jako když dítě, které žilo ve velkém domě s ustlanou postelí a které nikdy nemuselo mýt nádoby, se ocitne v domečku, kde musí také pomáhat a trochu se starat o sebe. Pak musíte vysvětlovat, proč to vlastně je i k jeho dobru. Takovýto moudrý pohled na věc v dnešních dnech neplatí, aspoň si to myslím, jen pro Venezuelu.

Káva znovu jako palivo

Kávová sedlina se může brzy stát důležitým zdrojem energie a už dnes se používá jako náhradní palivo. V roce 1984 si postavila firma Sopad-Nestlé ve francouzském městě Dieppe zařízení na spalování odpadu, který vzniká při výrobě práškové, rozpustné kávy, známé pod názvem Nescafé. Palivovou směsí, kterou tvoří ze třetiny uhlí a ze dvou třetin kávová sedlina, dá se ušetřit ročně 13.000 tun zemního oleje. Podobné zařízení jako v Dieppe zavedla firma Nestlé poprvé už v roce 1952 ve své továrně v Marseille, kde se zpracovává ročně 12.400 tun surové kávy. Ale ani to nebyl primát. V Brazílii pochopili, že káva je dobré palivo už ve třicátých letech, když se v důsledku hospodářské krize začaly v jejích skladech hromadit značné přebytky této aromatické pochutiny. Brazílie tenkrát snížila svůj export tím, že se zrnkovou kávou začalo topit v lokomotivách.

Das Beste - XII. 88

KANÁŘI

Za misku vody, misku zobu
trylkují ódy na svou dobu.
S kanáry nejsou potíže.
jsou vděční ba i za mříže.

Verše z Lípnice, 1989

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby
veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

6000 West Cermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC